

Ректор Микола Фролов: “Я точно знаю, що в нашого університету – виразні європейські перспективи”

Уже традиційно наприкінці навчального року керівництво Запорізького національного університету підбиває підсумки діяльності вишу, звітують перед професорсько-викладацьким і студентським колективом щодо основних університетських здобутків за цей період. Також це – час для визначення нових стратегічних завдань, які спільними зусиллями викладачів, співробітників і студентів будуть обов'язково реалізовані в майбутньому. Ми звернулися до ректора ЗНУ, професора Миколи Фролова із проханням розповісти про найголовніші досягнення університету на шляху до регіонального освітнього закладу європейського зразка та про стратегію його подальшої модернізації.

Університет існує для студентства

Попри складні соціально-політичні умови, в яких зараз перебуває наша країна, можна із упевненістю сказати, що цей рік був вдалим для Запорізького національного університету: він підходить до свого 85-річчя з багатьма здобутками й перемогами. І в цьому, на мою думку, чимала заслуга всього великого і дружнього колективу вищого навчального закладу. Зараз у цьому університеті, який входить до 25 найкращих вишів України, навчається близько 12 тисяч студентів. Я глибоко переконаний, що сек-

Молоді науковці ЗНУ

рет успіху нашого ВНЗ полягає в розумінні, що університет існує, насамперед, для студентської молоді. Саме задля неї має здійснюватись ефективний розвиток вищого навчального закладу. А це можливо за двох умов: прагнення всього колективу до змін, ефективної системи щодо використання кожної копійки та відсутності будь-яких корупційних схем. Тобто всі зароблені кошти мають використовуватись на створення комфортних умов для навчання й роботи в нашому університеті. Мої постійні зустрічі зі сту-

дентством свідчать про те, що молодь ЗНУ вірить у нас, вірить у правильність обраного курсу й готова підтримати нас.

На шляху до європейської модернізації

На сьогодні в університеті діє ефективна схема господарювання, адже через обмежений обсяг фінансування з боку держави, ми вже давно власними зусиллями заробляємо всі необхідні для його життєдіяльності кошти. Зараз перед нами стоїть мета перетворювати ЗНУ у виш європейського зразка. Керуючись такою стратегією, ми добре розуміємо, що, в першу чергу, включення університету в європейський освітній простір пов'язане з невинною модернізацією матеріально-технічної бази студмістечка. Щорічно на засіданні Вченої ради ми затверджуємо програму такого оновлення матеріальної складової навчального процесу. Не став винятком і цей рік. У наших планах – масштабні ремонтні роботи в літній період, зокрема на другому та четвертому поверхах навчального корпусу № 2, ремонт даху на корпусі спортивно-оздоровчого комплексу тощо. Уже кілька років мешканці нашого міста говорять про вражаючі зміни, які відбуваються на території студмістечка. Переконали, що 1 вересня всі очі зможуть помилуватися черговими етапами його модернізації. Головне ж, студенти нашого вишу побачать, що ті гроші, які вони сплачують за навчання в університеті, ефективно використовуються задля їхньої користі. Університет знаходить кошти не лише на ремонт аудиторних приміщень, але й на постійне оновлення комп'ютерного парку. Останнім часом ми щороку купуємо обладнання для кількох комп'ютерних класів. Такі ж придбання заплановані й на цей рік. Також наш ВНЗ виділяє кошти на іншу необхідну для навчального процесу техніку, поповнення книжкового фонду Наукової бібліотеки, який вже на сьогодні є унікальним для України та нараховує більше мільйона примірників книг і періодичних видань.

ЗНУ – важливий роботодавець регіону

На сьогодні університет не лише найбільший в області освітній заклад за кількістю студентів і викладачів, ми ще й серйозна економічна структура. ЗНУ є роботодавцем для 1560 запорожців, які вчасно отримують заробітну плату. Згідно з рішеннями, озвученими на загальних зборах трудового колективу, ми, єдині в області, проводимо індексацію як зарплат, так і стипендій.

Також у нашому ВНЗ обов'язковим є дотримання всіх умов колективного договору, у тому числі – пов'язаних із соціальними гарантіями і захистом. У планах його колективу – і надалі розвивати виш, створювати нові робочі місця. Безумовно, на новостворені чи існуючі вакансії ми запрошуємо в першу чергу випускників нашого університету, особливо тих, хто навчався

в аспірантурі чи докторантурі, здобуває наукові ступені, має вчене звання. Тобто той, хто докладає зусиль, завжди знаходить нашу підтримку.

Академічна мобільність як умова успіху

ЗНУ бере участь у 30 міжнародних програмах, на сьогодні укладені двосторонні угоди про співпрацю з 55 закордонними вищими навчальними закладами, які знаходяться на території Європи та в ближньому зарубіжжі. Ще одним вагомим досягненням я вважаю активізацію академічної мобільності нашої молоді: цього навчального року 75 студентів та аспірантів, згідно з університетськими і державними програмами побували за кордоном, поєднуючи навчання в іноземних вишах та в ЗНУ. Це – свідчення того, що ми обрали правильний шлях до євроінтеграції.

Крім того, незважаючи на прифронтовий статус Запорізької області, представники закордонних вишів, згідно з попередніми домовленостями, з великим задоволенням їдуть викладати до ЗНУ. Дехто з них приїздить не один рік поспіль, відзначаючи гарний рівень підготовки наших студентів та їхнє вільне володіння іноземними мовами. Так, на факультеті іноземної філології цього року працювали три іноземних викладачі. Крім того, вчені з Болгарії та Польщі постійно навчають студентів філологічного факультету. Також науковці з іноземних вишів часто проводять заняття на юридичному, економічному та інших факультетах.

Початок. Продовження на стор.2

У планах турецьких учених – розширення співпраці із ЗНУ

У ЗНУ з робочим візитом побували представники Університету Чукурова (м. Адана, Туреччина): керівник міжнародного відділу Харун Арикан та декан факультету бізнес-адміністрування Тургут Чурук. Цей візит став логічним продовженням участі ЗНУ в міжнародній програмі Мевляна, в рамках якої викладачі економічного й біологічного факультетів, а також факультетів менеджменту та журналістики з лекціями відвідали університет Чукурова. Почесні гості обговорили з ректором Миколою Фроловим напрямки співпраці між нашими вищими навчальними закладами. Також на зустрічі були присутні проректор з наукової роботи Геннадій Васильчук, начальник відділу міжнародних

зв'язків та роботи з іноземними студентами Вікторія Вертегел і декан факультету менеджменту Ірина Шавкун.

За словами керівника міжнародного відділу Університету Чукурова Харуна Арикана, турецький виш зацікавлений у співпраці із ЗНУ за двома основними напрямками. По перше, це – участь у міжнародній програмі “Erasmus Plus”, за якою студенти можуть навчатися в закордонних вишах. По-друге, партнерство університетів в отриманні грантів на здійснення наукових досліджень у таких актуальних для Європейського Союзу галузях, як права людини, налагодження соціального діалогу та подолання конфліктів. Про можливості міжнарод-

ної співпраці з нашим вишем гостям розповів ректор Микола Фролов. Він повідомив про концепцію вивчення іноземних мов, відповідно до якої студенти ви-

вчають іноземну упродовж усього періоду навчання в університеті, а викладачі мають змогу підвищити свій рівень знань на безкоштовних курсах. До того ж, на всіх факультетах ЗНУ є дисципліни, які викладають англійською, а вже наступно-

го року захист магістерських робіт має відбуватися іноземною мовою. На думку Миколи Олександровича, перспективним для співпраці є напрямок роботи, пов'язаний із програмами подвійного диплома, одна з яких кілька років успішно реалізується ЗНУ спільно з Університетом дю Мен (Франція), та академічними обмінами для викладачів. Остання пропозиція зацікавила Харуна Арикана, який пообіцяв прийти до ЗНУ викладати упродовж семестру. Також під час візиту представники турецького вишу зустрілися з викладачами і студентами факультетів економічного та менеджменту.

Олександра Усенко
Фотографія Аліни Булави

НОВИНИ

■ Представники ЗНУ: перший проректор Олександр Бондар, проректор з наукової роботи Геннадій Васильчук, декан біологічного факультету Людмила Омелянчик і завідувач кафедри математичного аналізу математичного факультету Сергій Гребенюк взяли участь у I Всеукраїнському з'їзді вищих навчальних закладів державної форми власності. На зібранні були присутні 627 делегатів із 279 вишів України I-IV рівнів акредитації. Головним питанням порядку денного з'їзду стало обрання членів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Учасники заходу одностайно проголосували за 9 запропонованих кандидатур.

■ VIII Молодіжний форум Стипендіальної програми “Завтра.UA” Фонду Віктора Пінчука зібрав понад 300 студентів з усієї країни. ЗНУ на заході представляли 3 студенти: Ярослав Вовк (економічний факультет), Олександр Коробов (економічний факультет), Тетяна Фанагей (факультет іноземної філології). Під час дводенного форуму “Завтра.UA” переможці конкурсів мали нагоду отримати від провідних експертів України, представників організацій-грантодавців і громадських активістів знання та практичні поради щодо того, як молоде покоління може долучитися до розбудови нової України. Почесними гостями Форуму стали Надзвичайний і Повноважний Посол Королівства Швеція в Україні Андреас фон Бекерат та прем'єр-міністр Великої Британії (1997-2007) Тоні Блер.

■ На базі університету в рамках реалізації Міжнародного шведсько-українського проекту “Сучасні інформаційні системи для українських користувачів з вадами зору” відбувся науково-практичний семінар, присвячений презентації створенню “Першої української DAISY-бібліотеки”. Захід провели для молоді з вадами зору, фахівців соціальних служб для дітей і молоді та реабілітаційних центрів, бібліотекарів системи культури та освіти, а також викладачів ЗНУ, вчителів, які працюють в інклюзивному освітньому просторі. В організації цього заходу від ЗНУ взяли участь доцент кафедри педагогіки та психології освітньої діяльності Євген Клопота та директор Наукової бібліотеки Валентина Герасимова.

■ На юридичному факультеті вперше відбувся білінгвальний захист дипломних робіт магістрів спеціальності “Правознавство”. Шестеро студентів факультету виявили бажання захистити свої роботи двома мовами – українською та англійською. Крім викладачів факультету під головуванням його декана Тетяни Коломоєць, на заході був присутній (у режимі онлайн) почесний науковий співробітник Ліверпульської школи права Кірон Рід, який цього навчального року викладав на юридичному факультеті ЗНУ курс “English Legal Skills and Introduction to Legal English Practice” та отримав посвідчення почесного професора факультету.

■ На факультеті іноземної філології відбулось вручення сертифікатів студентам 3 курсу Альоні Філановій, Анастасії Карпенко й Анні Зеленій, які працювали в літніх мовних таборах Запоріжжя. Також вони брали участь у роботі обласної мовної школи-експедиції учнівської молоді Запорізької області “Шлях до Європи” як волонтери-керівники гуртків туристсько-краєзнавчого напрямку та здійснювали педагогічну діяльність із навчання дітей іноземної мови під час інтерактивного спілкування.

■ На факультеті соціальної педагогіки та психології відбувся вокальний концерт студентів класу старшого викладача кафедри акторської майстерності Любові Беркової-Житомирської. Святокова програма під назвою “Вокальний альбом” складалася з виступів у жанрах народної та сучасної пісні, оперного жанру, романсу, оперети та музику.

Ректор Микола Фролов: “Я точно знаю, що в нашого університету – виразні європейські перспективи”

Продовження. Початок на стор.1

Така активізація міжнародної діяльності пояснюється, почасти, концепцією вивчення іноземних мов, яка уже другий рік діє в нашому університеті. Ми впевнені, що вивчення іноземних мов упродовж усього періоду навчання у виші сприяє конкурентоздат-

День Європи в ЗНУ

ності молоді, забезпечує їй додаткові можливості на сучасному ринку праці. Це добре розуміє і саме студентство: наша молодь дуже зацікавлена у спілкуванні з викладачами з інших країн.

Дбаємо про перспективи працевлаштування випускників

Ми не лише забезпечуємо якісні знання для наших студентів, але

й намагаємося допомогти їм у пошуку першого робочого місця. Всі охочі можуть звернутися до відділу доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування й отримати інформацію щодо вакансій. При цьому в університеті відслідковуються зміни на ринку праці й використовують ці тенденції під час підготовки молодих фахівців. Стрімкий розвиток економіки і технологій розкриває нові можливості для випускників. Розуміння цього дозволяє позбутися деяких стереотипів. Так, у зв'язку з розвитком ІТ-технологій, за нашим аналізом, практично стовідсотковим є працевлаштування випускників математичного факультету, всупереч шкідливому міфу, що математикам важко знайти роботу. Аналогічно з'являються нові можливості у випускників фізичного факультету, колосальні перспективи розгортаються перед тими, хто закінчив навчання на біологічному факультеті тощо.

Разом – до європейського майбутнього вишу

За Законом України “Про вищу освіту” до 25% навчальних дисциплін студенти можуть обирати самі. З 1 вересня ми плануємо перейти саме на таку систему організації навчального процесу, готуємось до цього, всі факультети вже розробили нові навчальні плани, у яких акцент зроблений на викладанні профільних дисциплін. Це – дуже серйозна робота, яка сприяє створенню нової атмосфери у викладацькому колективі. Зараз у ЗНУ відбуваються дуже серйозні, але, на мій погляд, прогресивні зміни. Я не просто вірю,

я точно знаю, що виразні європейські перспективи є як у нашого вишу, так і в тих, хто тут навчається.

Вступна кампанія – на часі

У переддень початку вступної кампанії не можна оминати цієї актуальної теми. ЗНУ користується незмінною популярністю серед абітурієнтів, їхня кількість щороку зростає, абітурієнти зацікавлені у вступі як на бюджетні, так і на контрактні місця на всіх факультетах. Попри всі нововведення, пов'язані з цьогорічним вступом до ВНЗ, переконаний, що вступна кампанія пройде на високому рівні, бо ми до неї завчасно підготувались. Зокрема, подбали про інформованість вступників: із 1 липня в навчальному корпусі № 2 працюватиме консультативний пункт, де всі охочі зможуть отримати відповіді на запитання, пов'язані зі вступом до нашого вишу.

Крім того, треба згадати про ще одне важливе питання, яке сьогодні поставило перед нами. Минулого року майже триста студентів із Донецької, Луганської областей та АР Крим вступили до ЗНУ на перший курс. Сьогодні вони – повноправні студенти, які добре вписалися в дружну студентську родину університету й для яких, завдяки спільним зусиллям представників факультетів і ректорату, створені всі необхідні для навчання умови. У цьому році Верховна Рада, затвердивши перелік пільг при вступі до ВНЗ для учасників АТО та для переселенців, відкрила можливості для вишів вирішувати ці важливі питання в індивідуальному порядку.

Якість освіти – пріоритетний складник діяльності ЗНУ

У контексті імплементації Закону України “Про вищу освіту” особливого значення набуває ініціатива вищих навчальних закладів, які мають не лише запровадити цілу низку важливих нововведень у всі галузі своєї життєдіяльності, але й взяти активну участь у кардинальній зміні вітчизняного освітнього простору. На сьогодні серед найважливіших завдань, які постали перед кожним українським вишем, можна назвати не лише реорганізацію його науково-дослідної, інноваційної, міжнародної діяльності, але й докорінну зміну організації навчального процесу.

Саме тому представники Запорізького національного університету відразу після ухвалення Закону України “Про вищу освіту” активно долучилися до обговорення ключових пунктів цього важливого для всієї освітньої спільноти правового документа. Дискусії щодо того, як краще впроваджувати в життєдіяльність вишу окремі пункти Закону, тривали під час засідань кафедр, вчених рад факультетів, науково-технічних і науково-методичних рад. До плідного діалогу були запрошені й представники органів студентського самоврядування. За результатами цього загального обговорення визначили подальші стратегічні напрямки освітньої діяльності вишу, зокрема щодо імплементації основних положень Закону України “Про вищу освіту”. Підбиття підсумків цих диспутів, з метою поінформування освітньої спільноти ЗНУ щодо змін у навчальному процесі, відбулося на засіданні Вченої ради університету, де з доповіддю виступив проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи **Олександр Гура**.

Одні з основних змін, які відбудуться в освітній діяльності вишу, стосуватимуться реорганізації навчального процесу. Зокрема, найважливішим нововведенням стало забезпечення вибіркової дисципліни. Так, із наступного навчального року 25% предметів студенти зможуть обирати на свій розсуд. При цьому більше уваги приділятиметься засвоєнню фахових дисциплін, скорочуватиметься кількість годин, відведених на предмети соціально-гуманітарного циклу. Це зумовлює формування нового графіка навчального процесу, зокрема більше часу буде відведено на самостійне освоєння матеріалу. Саме під час тижнів самостійної роботи, задля оптимізації навчального процесу, будуть проводитись наукові конференції, зустрічі студентів із науковцями з провідних вітчизняних та іноземних ВНЗ тощо. У зв'язку зі збільшенням кількості годин, відведених на самостійну роботу, актуальним питанням стане якість засвоєння матеріалу. Саме тому ос-

новний акцент буде зроблений на змістове наповнення системи електронного забезпечення усіх дисциплін, які викладають у ЗНУ. Одним із важливих завдань цього електронного контенту є забезпечення інтерактивної взаємодії на рівні “студент-викладач”, яка допоможе студентству якісно засвоювати навчальний матеріал, користуватись при цьому консультативним супроводом у процесі дослідницької діяльності.

Крім того, у ЗНУ відповідально поставилися до затвердження нових програм навчальних дисциплін соціально-гуманітарного циклу таких, як “Історія України”, “Українська мова професійного спрямування”, “Історія української і зарубіжної культури”, “Безпека життєдіяльності фахівця та безпека охорони праці” тощо. Усі вони пройшли попереднє загальноуніверситетське обговорення, а при їхньому створенні враховувалась специфіка викладання на різних факультетах.

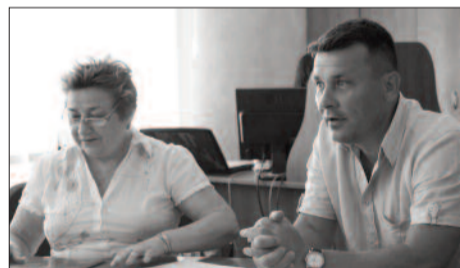
Також одним із найважливіших питань удосконалення навчального процесу є зростання кількості годин, відведених на вивчення іноземних мов: уже рік у ЗНУ за ініціативи ректора **Миколи Фролова** діє нова мовна концепція, згідно з якою студенти вивчають іноземні мови упродовж усього періоду навчання. На заключному в цьому навчальному році засіданні науково-методичної ради, враховуючи напрацювання з досвіду впровадження такої системи, завідувач кафедри іноземних мов професійного спрямування **Станіслав Іваненко** презентував дві навчальні програми з іноземної мови для першого курсу, де основний підручник, за яким триватиме навчання, буде обиратися відповідно до початкового рівня знань студентів, і для другого-четвертого курсів, протягом яких іноземна мова викладатиметься з урахуванням специфіки навчання на факультетах. Планується, що випускники вишу володітимуть іноземною мовою на рівні, достатньому для професійної діяльності.

Удосконалена програма підготовки з іноземної мови і для магістрантів усіх спеціальностей. Після обговорення цього питання з представниками факультетів, керівник відділу з навчальної роботи **Людмила Нестеренко** під час науково-методичної ради презентувала проект типової навчальної програми професійно орієнтованого практикуму з іноземної мови. Його розробники мали на меті забезпечити студентам можливість вільного спілкування іноземною мовою в освітній і науковій галузях.

До не менш важливих напрямків роботи з модернізації освіти в ЗНУ належить і налагодження взаємовигідних зв'язків із роботодавцями. Вар-

то зазначити, що на сьогодні співпраця Запорізького національного університету із потенційними роботодавцями є системною. Скажімо, підприємство “Запоріжсталь” відзначило студентів ЗНУ іменними стипендіями. А висока оцінка керівництвом КБ “Південне” (м. Дніпропетровськ) досягнень учених ЗНУ стала підґрунтям для підписання угоди про науково-технічну співпрацю (обсяг фінансування першого етапу роботи становив 150 тис грн із правом пролонгації цього документа згідно з результатами дослідження). Крім того, співробітники Центру незалежних соціологічних досліджень нашого ВНЗ вже визначили потреби ринку праці Запоріжжя. Результати їхньої роботи стануть основою для розробки нових навчальних програм університету.

До того ж, загальна кількість навчальних і виробничих практик у 2014-2015 рр. у ЗНУ склали 252 – для денного відділення та 57 – для заочного. Університет уклав угоди про проходжен-

ня індивідуальної практики із близько 300 підприємствами. ЗНУ – один із небагатьох вишів у регіоні, який надає такого значення практичному складнику в підготовці майбутніх фахівців.

Не менше уваги приділяють підвищенню якості складу науково-педагогічних працівників. Так, наші викладачі проходять стажування у провідних вишах України та за кордоном, відвідують Школу педагогічної майстерності. Задля успішної реалізації концепції вивчення іноземних мов, вони систематично відвідують мовні курси. Так, нещодавно на базі Центру інтенсивного вивчення іноземних мов його слухачам вручили сертифікати, що підтверджують їх здатність викладати навчальні дисципліни іноземними мовами.

Не треба забувати, що перед колективом ЗНУ попереду є ще багато завдань, пов'язаних із ефективною імплементацією Закону України “Про вищу освіту”, які потребують свого виконання. Та оскільки Запорізький національний університет має величезний науково-навчальний і творчий потенціал, то з упевненістю можна стверджувати про успішне перетворення нашого університету на регіональний виш європейського зразка.

Дотримання соціальних стандартів

Наш університет – один із небагатьох українських ВНЗ, де співробітники та студенти отримують індексацію заробітної плати і стипендій.

Головний бухгалтер **Василь Тимошик** зазначив, що видатки на фонд оплати праці із загального фонду держбюджету не передбачають здійснення індексації, як не передбачені й видатки на індексацію стипендій. Треба зауважити, що стаття 31 Закону України “Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України” (“Відомості Верховної Ради” (ВВР), 2015, № 6, с. 40) передбачає проведення індексації грошових доходів населення в межах фінансових ресурсів бюджетів усіх рівнів.

Однак, керівництво ЗНУ намагається дотримуватися державних соціальних стандартів і кожного місяця в межах можливих ресурсів віднаходити необхідні для індексації стипендій та заробітних плат співробітників кошти.

Так, у травні додаткові видатки на виплату індексації стипендій студентам ЗНУ склали 660 тис грн, на що, за рішенням керівництва університету, використали 400 тис грн із коштів власних надходжень установи. У червні на індексацію стипендій були спрямовані близько 60 тис грн із суми коштів, які призначалися на оплату енергоносіїв, а також 446 тис грн – з інших джерел.

У травні на індексацію заробітних плат співробітників університету із власних надходжень ЗНУ загалом було використано близько 342 тис грн. Із них 321 тис грн склали виплати співробітникам, які отримують заробітну плату зі спецфонду, близько 10 тис грн – науковим співробітникам і ще 10 тис грн – співробітникам Економіко-правничого коледжу.

Навчати енергоефективності

У рамках Днів сталої енергії в м. Запоріжжі в ЗНУ провели дводенну науково-практичну конференцію, присвячену досягненням нашого вишу в галузі енергоефективності й енергозбереження. Задля того, аби дізнатися про успіхи та стратегію подальшої діяльності нашого університету в цій важливій галузі життєдіяльності до нашого ВНЗ завітали представники комунальних підприємств міста, запорізьких установ охорони здоров'я й освіти та об'єднань співвласників багатопверхових будинків. Перед ними виступили проректор з науково-педагогічної роботи **Володимир Волков**, проректор з наукової роботи **Геннадій Васильчук**, проректор з адміністративно-господарської роботи **Сергій Кушнір**, доцент кафедри менеджменту організацій та логістики **Лідія Горощкова** та інші. Також для гостей влаштували екскурсію студмістечком вишу, під час якої продемонстрували модернізовану систему опалення, освітлення, підпорядковане ідеї енергозбереження тощо.

Невтомний науковий пошук студентів

Серед пріоритетів Запорізького національного університету – розвиток науково-дослідної роботи студентів. На думку керівництва нашого вишу, наукова діяльність студентської молоді – один із найважливіших складників навчально-виховного процесу. Ми звернулися до проректора з наукової роботи, професора Геннадія Васильчука з проханням розповісти нам про можливості, які університет надає всім охочим зробити перші кроки на шляху до побудови наукової кар'єри, а також про найважливіші здобутки й перемоги наших студентів у науковій галузі в цьому навчальному році.

Геннадію Миколайовичу, на сьогодні в ЗНУ діє багато наукових гуртків. Це дає можливість юним науковцям визначитися з цікавими для них напрямками досліджень, знайти однодумців?

У ЗНУ постійно діє 125 студентських наукових проблемних груп і гуртків, у роботі яких беруть участь 1 098 студентів. До речі, це – чудова підготовка до наступного щабля наукової кар'єри: багато з юних науковців потім вступають до аспірантури, примножують науковий потенціал нашого вишу.

Цього навчального року серед представників різних факультетів традиційно багато переможців всеукраїнських олімпіад і конкурсів студентських наукових робіт. Це – наслідок того, що студенти ЗНУ зацікавлені в наукових студіях?

У цьому році 69 наших студентів стали учасниками II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади, із них 13 посіли призові місця. Крім того, у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт перемогли 17 представників ЗНУ. Ще одним вагомим досягненням нашого ВНЗ у галузі роботи з обдарованою студентською молоддю я вважаю те, що, за наказом

Міністерства освіти і науки України, наш університет вперше виступив базовим вищим навчальним закладом із проведення II етапу Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із напрямку "Слов'янські мови та літератури". До того ж, згідно з наказом МОН України, університет другий рік виступає базовим із про-

ведення II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності "Соціальна педагогіка". Також у 2015 році на базі ЗНУ відбувся регіональний етап Всеукраїнської студентської олімпіади з інформатики.

Такі ж високі результати юні науковці ЗНУ продемонстрували, ставши переможцями та стипендіатами цілої низки різноманітних престижних студентських змагань і конкурсів?

До найвагоміших досягнень наших студентів можна віднести те, що в цьогорічному конкурсі Стипендіальної програми "Завтра.іа" ВБО "Фонд Віктора Пінчука – соціальна ініціатива" серед переможців – три представники нашого вишу Ярослав Вовк та Олександр Коробов – студенти економічного факультету та Тетяна Фанагей (факультет іноземної філології). До речі, Ярослав Вовк увійшов до топ-п'ятірки загального рейтингу сотні стипендіатів. У V міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка студентка філологічного факультету Наталя Сьмордова здобула Диплом I ступеня. На VII міжнародній

студентській IT-олімпіаді з інформаційних технологій "IT-Universe" студентка економічного факультету Ліана Маница виборола Диплом III ступеня.

На сьогодні все більшої актуальності набуває академічна мобільність учених, у тому числі – й молодих дослідників. Що робиться у виші задля того, аби наші студенти стали повноправними учасниками міжнародної наукової спільноти?

Керівництво нашого університету великого значення надає інтеграції студентства до світового освітнього простору. Задля цього регулярно організуються презентації міжнародних академічних програм за участю представників фонду ім. Фулбрайта, Ради академічних обмінів IREX, Німецької асоціації академічних програм DAAD, освітніх організацій "Альянс Франсез" та "ЕдюФранс" тощо. Чудово, що все більше студентів користуються можливістю навчатися та проходити стажування у ВНЗ інших країн, брати участь у міжнародних наукових заходах. Ще одним свідченням високого рівня знань студентів ЗНУ є те, що студентка факультету іноземної філології Наталя Сорокотяга посіла 2 місце у Всесвітньому конкурсі "Inside Writing Competition" на кращий письмовий твір англійською мовою, організований видавництвом Оксфордського університету (Oxford University Press).

Думаю, можна сказати, що цей навчальний рік був вдалим у плані розвитку студентської науки. Дякую юним дослідникам ЗНУ за виявлену ініціативність, і за те, що вони скористалися можливостями, створеними для їхнього академічного розвитку адміністрацією та співробітниками нашого вишу. Переконали, що й надалі студентська спільнота залишатиметься такою ж активною в науковому пошуку.

Таміла Тарасенко

ЮВІЛЕЙ

Секрет його успіху – ВІДДАНА ПРАЦЯ ЗАДЛЯ ВИШУ

Нещодавно провідний інженер експлуатаційно-технічного відділу адміністративно-господарської частини Михайло Михайлович Михалець приймав численні щирі привітання друзів, колег та однодумців із нагоди ювілею.

Михайло Михайлович влаштувався до Запорізького національного університету (тоді – Запорізького державного університету) у 2000 році, уже після виходу на пенсію. Спершу він працював заступником начальника експлуатаційно-технічного відділу адміністративно-господарської частини, а потім обійняв посаду начальника цього підрозділу. У 2006 році Михайло Михайлович став головним інженером, а у 2007–2009 рр. працював проректором з адміністративно-гос-

подарської роботи нашого вишу, згодом – помічником ректора з перспективного розвитку. За цей час за ініціативи керівництва вишу, в тому числі – і шановного ювіляра, розпочалася модернізація зовнішнього

вигляду університету, більше уваги стали приділяти комп'ютеризації класів. Також на цей період припадає створення електронної бібліотеки й залу електронних ресурсів у навчальному корпусі № 2.

На сьогодні професійні обов'язки Михайла Михайловича як провідного інженера експлуатаційно-технічного відділу пов'язані з питаннями експлуатації інженерних мереж, їх удосконалення, інженерних розрахунків тощо.

Начальник експлуатаційно-технічного відділу Анатолій Ілюхін, вітаючи Михайла Михалець з Днем народження, наголошує: "Михайло Михайлович – вже близько 15 років працює в цьому відділі. Важко переоцінити той внесок, який він зробив за цей час у розвиток адміністративно-господарської частини загалом та експлуатаційно-технічного відділу ЗНУ зокрема. Ювіляр – дуже чуйна, відповідальна, сумлінна та доброзичлива людина, він завжди готовий прийти на допомогу колегам та підтримати їх".

Коллектив ЗНУ щиро вітає іменинника та зичить йому злагоди в душі, здійснення усіх мрій та сподівань, здоров'я, добробуту в родині, успіхів і невичерпної наснаги в нелегкій та відповідальній роботі.

Олена Переверзева

3 ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ!

Коллектив ЗНУ вітає іменинників...

1 липня – завідувача навчально-виробничої практики відділу з навчальної роботи Наталію Миколаївну Салацьку; заступника декана з наукової роботи математичного факультету, доцента кафедри прикладної математики і механіки Вікторію Володимирівну Леонтєву;
3 липня – декана факультету фізичного виховання, професора кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання та спорту Миколу Васильовича Малікова;
5 липня – коменданта біостанції-профілакторію Анжеліку Вікторівну Таран;
6 липня – директора студентського спортивно-оздоровчого табору "Славутич" Віктора Васильовича Клименка; заступника головного бухгалтера відділу бухгалтерського обліку, фінансової та бюджетної звітності Оксану Вікторівну Арістову;
10 липня – завідувача кафедри акторської майстерності, професора кафедри педагогіки та психології освітньої діяльності Галину Василювну Локареву;
11 липня – в.о. завідувача кафедри хімії, професора Олександра Анатолійовича Бражка;
12 липня – заступника декана з навчальної роботи філологічного факультету, доцента кафедри української літератури Оксану Анатолівну Проценко; заступника декана по заочному відділенню факультету іноземної філології, доцента кафедри викладання другої іноземної мови Наталю Борисівну Бондаренко; заступника декана з наукової роботи юридичного факульте-

ту, доцента кафедри адміністративного та господарського права Павла Сергійовича Лютікова;
18 липня – професора кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту Ніну Григорівну Байкіну;
19 липня – декана факультету менеджменту, професора кафедри ділової комунікації Ірину Григорівну Шавкун; заступника декана з виховної роботи факультету соціальної педагогіки та психології, доцента кафедри педагогіки та психології освітньої діяльності Ларису Сергіївну Іванову;
21 липня – в.о. завідувача кафедри видавничої справи та редагування, доцента Тетяну Миколаївну Плеханову;
23 липня – декана факультету соціології та управління, професора кафедри соціології Максима Анатолійовича Лепського;
28 липня – в.о. завідувача кафедри української мови, професора Петра Івановича Білоусенка; заступника декана з профорієнтаційної роботи фізичного факультету, асистента кафедри фізики та методики її викладання Ірину Петрівну Дашенко;
29 липня – начальника юридичного відділу Ольгу Олександрівну Кулініч;
30 липня – в.о. завідувача кафедри математичного моделювання, доцента Андрія Олександровича Ліняка;
31 липня – начальника відділу доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування, доцента кафедри практичної психології Юлію Анато-

лївну Паскевську;
2 серпня – начальника відділу кадрів Наталю Іванівну Котлярєнко;
3 серпня – професора кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Олександра Рашидовича Давлетова; професора кафедри філософії Володимира Олександровича Тарана;
4 серпня – завідувача кафедри політології, професора Євгена Георгійовича Цокура; заступника декана з виховної роботи математичного факультету, доцента кафедри прикладної математики і механіки Наталю Олександрівну Кондрат'єву;
6 серпня – заступника декана з профорієнтаційної роботи та з виховної роботи факультету менеджменту, доцента кафедри ділової комунікації Андрія Олеговича Кургузова;
8 серпня – завідувача кафедри романської філології і перекладу, доцента Ірину Євгенівну Шаргай;
9 серпня – завідувача кафедри німецької філології і перекладу, доцента Сергія Юрійовича Вапірова;
11 серпня – завідувача кафедри соціальних комунікацій, професора Олену Олександрівну Семенець;
13 серпня – завідувача кафедри економічної кібернетики, професора Наталю Костянтинівну Макшицю;
15 серпня – в.о. завідувача кафедри адміністративного та господарського права, професора Валерія Костянтиновича Коллакова;
16 серпня – завідувача кафедри історії і теорії дер-

жави та права, доцента Ларису Григорівну Удовіку; заступника директора з навчально-методичної роботи Економіко-правничого коледжу Альону Валеріївну Ходаловську;
20 серпня – заступника декана з виховної роботи факультету фізичного виховання, викладача кафедри здоров'я людини та фізичної реабілітації Олену Василівну Іванську;
21 серпня – заступника декана з виховної роботи юридичного факультету, доцента кафедри кримінального права та правосуддя Віктора Петровича Сабадаша;
22 серпня – заступника декана з навчальної роботи факультету фізичного виховання, доцента кафедри здоров'я людини та фізичної реабілітації Андрія Олександровича Кузнецова; заступника декана з профорієнтаційної роботи факультету соціальної педагогіки та психології, старшого викладача кафедри соціальної педагогіки Олену Геннадіївну Лещенко;
23 серпня – в.о. завідувача кафедри фінансів та кредиту, професора Володимира Зіновійовича Бугая; завідувача кафедри історії України, професора Сергія Романовича Ляха; заступника головного бухгалтера Наталю Олександрівну Моцак;
26 серпня – заступника начальника відділу кадрів по роботі зі студентами Ольгу Василівну Приходченко;
30 серпня – завідувача кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, доцента Даміра Таїровича Бікулова;

...і ювілярів липня та серпня!

3 липня – прибиральницю навчального корпусу № 6 Ірину Віталівну Ольшанську;
5 липня – начальника відділу охорони праці Ігоря Юрійовича Маказана; звукооператора кафедри акторської майстерності Геннадія Васильовича Прокопенка;
7 липня – садівника навчального корпусу № 2 Віктора Федоровича Баранова;
9 липня – фахівця II категорії експлуатаційно-технічного відділу Володимира Олександровича Будка;
12 липня – швейцара гуртожитку № 4 Тетяну Іванівну Спірідонову;
15 липня – прибиральницю спортивно-оздоровчого комплексу Валерію Михайлівну Баранову;
17 липня – професора кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Станіслава Михайловича Григор'єва;
23 липня – столяра 5 розряду навчального корпусу № 2 Віктора Никифоровича Чиньонова;
25 липня – професора кафедри англійської філології Тетяну Олександрівну Пахомову;
26 липня – акомпаніатора кафедри акторської майстерності Тетяну Федорівну Черненко;
28 липня – швейцара навчального корпусу № 6 Ларису Григорівну Чорну; інженера 1 категорії експлуатаційно-технічного відділу Зою Миколаївну Петруню;
1 серпня – начальника відділу аудиту Наталю Яківну Чистякову;
6 серпня – коменданта студентського містечка Ларису Анатолівну Мирошніченко;
8 серпня – начальника відділу технічних засобів

навчання, ремонту та їх обслуговування Олександра Юрійовича Осадного;
11 серпня – доцента кафедри конституційного та трудового права Валерія Анатолійовича Біленка;
12 серпня – старшого викладача кафедри мисливствознавства та іхтіології Володимира Юхимовича Вовченка;
14 серпня – швейцара навчального корпусу № 4 Віру Павлівну Іванченко;
15 серпня – доцента кафедри романської філології і перекладу Надію Олександрівну Стржкову;
16 серпня – електромонтера 5 розряду студентського містечка Георгія Валентиновича Артьомова;
19 серпня – бібліотекаря Наукової бібліотеки Тетяну Дмитрівну Лободу;

21 серпня – швейцара навчального корпусу № 5 Тетяну Костянтинівну Колесник;
23 серпня – художника-постановника Центру культури Валерія Денисовича Шаповалова;
24 серпня – прибиральницю навчального корпусу № 3 Надію Дмитрівну Чорнобил; 27 серпня – завідувача кафедри фізіології з курсом цивільного захисту, професора Валентину Дем'янівну Бовт; маляря 5 розряду ремонтно-будівельної групи Світлану Григорівну Рибнікову;
28 серпня – завідувача кафедри мисливствознавства та іхтіології, професора Валерія Івановича Домніча;
30 серпня – фахівця I категорії з фізичної реабілітації спортивно-оздоровчого комплексу Олену Петрівну Ремньову.

Університети об'єднуються заради миру

Запорізький національний університет бере активну участь у найрізноманітніших міжнародних проектах, присвячених не лише розвитку науки та освітньої галузі, але й важливим суспільно-політичним процесам. Так, минулого року наш виш долучився до міжнародної мережі "Університети за мир", метою якої є активна участь університетських спільнот у врегулюванні конфліктів та здійсненні миротворчих ініціатив. Цього року, внаслідок щорічної ротації, наш ВНЗ в особі декана факультету соціології та управління Максимом Лепським виступає координатором мережі.

Як повідомив Максим Анатолійович: "Колектив ЗНУ під керівництвом його ректора Миколи Фролова, активно підтримує пропозицію про створення мережі «Університети за мир», озвучену на VI Чорноморському міжнародному симпозиумі в Туреччині (Гіресунський університет, м. Гіресун) Олександром Русецьким, Іраклієм Какабадзе та Ольгою Дорохіною".

Найважливішим етапом розвитку проекту став круглий стіл у Кавказькому міжнародному університеті в грудні 2014 року "Перспективи врегулювання Української кризи", під час якого були підписані договори про співпрацю Кавказького міжнародного університету із низкою українських вишів, зокрема із ЗНУ. Також під час заходу визначені головні напрями співпраці.

Абітурієнти впевнені у гарних результатах ЗНО

Цього року на базі нашого університету провели 5 сесій зовнішнього незалежного оцінювання знань абітурієнтів 2015 року: з української мови та літератури, німецької, англійської та російської мов та з математики. Загалом участь у ЗНО взяли понад 1 200 абітурієнтів. Серед співробітників пункту тестування у ЗНУ були представники нашого університету, які працювали інструкторами, старшими інструкторами та черговими. Участь у роботі пункту тестування під час сесій взяли також уповноважені особи Дніпропетровського регіонального центру оцінювання якості освіти (ДРЦОЯО) Світлана Павлова, Олена Пенькова, Дмитро Арабаджієв, Лариса Сур, Євеліна Лук'янчук, а також громадський спостерігач від громадської організації "ОПОРА" Олеся Коротченко, які вже не перший рік задіяні у сесіях ЗНО на базі ЗНУ. Вони високо оцінили готовність пункту тестування до проведення зовнішнього оцінювання та відзначили, що на всіх рівнях організації наш університет залишається одним із найкращих вишів.

Відповідальна за пункт тесту-

вання у нашому виші, начальник відділу доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування Юлія Паскевська, коментуючи перебіг зовнішнього незалежного оцінювання, підкреслила: "З боку спостерігачів не надійшло ніяких зауважень щодо процедури проведення тестування та роботи персоналу пункту у ЗНУ. Крім того, доброзичливу атмо-

сферу під час проведення тестування відзначили всі його учасники, так само, як і впевненість у гарних результатах тестувань".

Однією з особливостей цього річного проведення ЗНО з української мови та літератури стало те, що воно проходило за дворівневою системою. Тому із загальної кількості аудиторій, задіяних у роботі пункту тестування у ЗНУ під час проведення

Так, у галузі науково-теоретичного осмислення сучасних конфліктів та миротворчих процесів навесні цього року в нашому університеті провели V Міжнародну наукову конференцію "Соціальне прогнозування та проектування майбутнього України".

Для розвитку волонтерського руху, роботи з вимушеними переселенцями були проведені 2 науково-практичні студії у спільному проекті ЗНУ, публічної агенції "Шведський інститут", Кавказького міжнародного університету: "Стратегічне соціальне прогнозування в транскордонних міжнародних відносинах" і "Соціальне проектування волонтерської діяльності". У заході взяли участь представники волонтерського руху з Естонії, а також із Києва, Рівного, Херсона, Запорізької області.

Крім того, у межах діяльності міжнародної організації науковці нашого ВНЗ спільно з донецькими, запорізькими й київськими колегами провели засідання круглого столу "Майбутнє країни після східноукраїнського конфлікту", під час якого розглянули багато дискусійних питань. Про розвиток муніципального управління йшлося в рамках роботи круглого столу "Ефективний уряд через впровадження сучасних демократичних стандартів", організаторами якого виступили громадське об'єднання "Нове бачення", факультет соціології та управління ЗНУ, і віце-мер Сакраменто (США) Джозеф Девлін.

До того ж, на базі ЗНУ зараз триває робота фокус-груп, які досліджують можливості розвитку туризму в умовах прифронтової зони для історико-культурного заповідника "Острів Хортиця". Презентація результатів роботи запланована в мережі "Університети за мир".

тестувань з української мови та літератури, для прийому абітурієнтів, які склали тести поглибленого рівня складності, були призначені 2 аудиторії, у них розмістилося відповідно 28 учасників ЗНО. Цього року вступники склали тестування з іноземних мов у різні дні. До речі, ЗНУ став єдиним пунктом тестування з німецької та російської мов у Запорізькій області.

Серед учасників ЗНО було багато тих, хто вже відвідував наш виш під час консультативних семінарів, Днів відкритих дверей університету й окремих факультетів, пробних тестувань. Під час цих заходів фахівці університету надавали абітурієнтам консультації щодо умов проходження ЗНО, тим самим полегшуючи їм майбутнє складання тестів.

Олена Переверзева

Іспит на сцені

На факультеті соціальної педагогіки та психології відбулися покази дипломних вистав студентів спеціальності "Театральне мистецтво". Талановитість і майстерність юних акторів оцінювала екзаменаційна комісія у складі професора кафедри майстерності актора Харківського національного університету мистецтв ім. І. П. Котляревського, заслуженого артиста України Анатолія Лобанова (голова комісії), декана факультету соціальної педагогіки та психології Ольги Пономаренко, завідувача кафедри акторської майстерності Галини Локаревої та викладачів цієї ж кафедри: професора, народного артиста України Олександра Короля і заслуженої артистки України, старшого викладача Надії Стадніченко. Керували творчими колективами студентів 4-5 курсів заслужена артистка України Надія Стадніченко та заслужений артист України Віктор Гончаров.

Студенти продемонстрували дипломні вистави за п'єсами Євгена Шварца "Снігова королева",

Олександра Вампилова "Старший син", Міхала Вальчака "Пісочниця", Біяни Срблянович "Моя сім'я", Марка Кропивницького "По ревізії", Михайла Старицького "По-модньому", Івана Котля-

ревського "Наталка Полтавка", Олександра Островського "Святковий сон до обіду", Жана Жене "Служниці" й хореографічну виставу за мотивами казки Льюїса Керролла "Аліса в Дивокраї" (за участю третьокурсників). Усі виступи акторів здобули високу оцінку членів екзаменаційної комісії.

Учні шкільних лісництв навчатимуться в нашому виші

Старший викладач кафедри мисливствознавства та іхтіології Володимир Вовченко взяв участь в обласному семінарі керівників учнівських лісництв

Кіровоградщини за участю головних лісничих лісгосподарських підприємств обласного управління лісового та мисливського господарства на тему: "Організація профорієнта-

ційної та експериментально-дослідницької роботи". Захід проходив на базі комунального закладу "Кіровоградський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді". У його роботі взяли участь перший заступник начальника Кіровоградського обласного управління лісового і мисливського господарств Олександр Середюк, голова Асоціації учнівських лісництв Кіровоградської області Наталія Чабан, керівники 40 учнівських лісництв області, головні спеціалісти управління та головні лісничі лісгоспів. Вони проаналізу-

вали навчальну та наукову роботу учнів шкільних лісництв. Учасникам заходу презентували досягнення наукової та педагогічної діяльності біологічного факультету Запорізького національного університету. Після обговорення вони ухвалили рішення про співробітництво із ЗНУ в напрямку апробації навчальних програм шкільних лісництв "Юний лісовод та мисливствознавець", а також про умови вступу до університету кращих випускників шкільних лісництв та їхню участь у наукових заходах біологічного факультету нашого вишу.

До 1 вересня – з оновленими корпусами

Найбільший обсяг ремонтних робіт у нашому виші припадає на літній період. Саме під час літніх відпусток викладачів настає напружена пора для співробітників адміністративно-господарської частини під керівництвом проректора з адміністративно-господарської роботи Сергія Кушніра та головного інженера Валентина Моцака.

Так, співробітниками ремонтно-будівельної бригади ЗНУ розпочали роботи в навчальному корпусі № 2, де мають зробити капітальний ремонт на 2 та 4 поверхах. Тут запланована заміна шести коридорних вікон і близько сотні аудиторних вікон і дверей на металопластикові, встановлення підвісних стель у коридорах. Також відбудеться масштабний ремонт підлог, повна заміна електропроводки, труб мережі та радіаторів опалення.

Незабаром також розпочнеться ремонт у будівлі Спортивно-оздоровчого комплексу. Тут планується провести плановий ремонт підвального приміщення, окремих аудиторій, залу аеробіки та роздягалень. До речі, у роботах на території СОК ЗНУ під керівництвом співробітників університетської рембудгрупи, як і минулого літа, буде задіяний студентський будівельний загін.

Тривають ремонтні роботи і в навчальному корпусі № 6. Капітальний ремонт вже відбувся у трьох кімнатах – №№ 503, 505, 506, де проводять заняття представники Центру німецької мови, партнера Гете-інституту, тривають роботи в

четвертому приміщенні – аудиторії № 504. Тут відбувається капітальний ремонт: бетонування підлоги, реставрація стін та стелі. Крім того, стіни усіх приміщень пофарбують у зелений колір.

У навчальному корпусі № 1 продовжується капітальний ремонт навчальних лабораторій металографії і лазерної та термічної обробки матеріалів фізичного факультету.

Важливі ремонтні роботи представники АГЧ планують провести і на території студентського гуртожитку № 4 ЗНУ. З червня тут розпочнуться роботи із повної заміни та реконструкції трубопроводу. У гуртожитку № 2, який знаходиться в Шевченківському районі, також планують проводити планові ремонтні роботи. Зокрема, відремонтують санвузли на 4 поверсі, замінять електричні й газові лічильники.

А на території ССОТ "Славутич" ЗНУ вже завершилися поточні ремонтні роботи з підготовки до сезону відпочинку.

Олена Хлестун

Обласна академічна газета "Запорізький університет"
Засновник і видавець –
колектив Запорізького національного університету
Видається – з 1973 року

Провідний редактор: Марія Канцелярист
Творчий колектив: Таміла Тарасенко, Олена Хлестун,
Олександра Усенко, Олена Ярошенко, Олена Переверзева
Інтернет-версія – Олени Благодарової
Фотокореспондент – Василь Биченко
Верстання – Яни Мелінчук
Номер підписаний до друку 24.06.2015

Автори надрукованих матеріалів несуть відповідальність за підбір і точність фактів і цитат, статистичних даних, які не підлягають відкритій публікації. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точку зору автора.

Зареєстровано Запорізьким обласним управлінням юстиції: свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія 33 №735-010-пр від 7 червня 2006 року. Виходить двічі на місяць українською мовою. Поширюється безкоштовно. Один друкований аркуш. Наклад 1 000 примірників.

Адреса редакції:
69063, м. Запоріжжя,
вул. Залізнична, 24,
9 поверх, кабінет №911-2
Телефон: 228-75-32
e-mail: znu.gazeta@gmail.com
Надруковано
в ТОВ "Південноукраїнська
виробнича компанія"